

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ на НАУКИТЕ	
ИНСТИТУТ за ГОРАТА	
Регистрационен индекс, № и дата	
РД-08-643 / 08.06.26	
Срок за изпълнение	

СТ А Н О В И Щ Е

върху материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.5. „Горско стопанство“, научна специалност „Лесомелиорации, защита на горите и специални ползвания в горите“, обявен от Институт за гората при БАН в ДВ бр. 18/17.02.2026 г.

Кандидат за участие в конкурса: гл.ас. д-р Тодор Николов Стоянов

Изготвил становището: доц. д-р Мария Христова Глушкова, Институт за гората – БАН, професионално направление 6.5. „Горско стопанство“, научна специалност „Горски култури, селекция и семепроизводство“, определена за член на Научно жури със Заповед № РД 15-208 от 15.04.2026 г. на Директора на ИГ-БАН.

1. Кратки биографични данни

Гл.ас. д-р Тодор Николов Стоянов е роден на 13.12.1977 г. в гр. София. Завършва висше образование и придобива образователна степен „Магистър“ по специалност „Екология и опазване на околната среда“ в МГУ „Св. Иван Рилски“, гр. София през 2004 г., както и „Магистър“ по „Бизнес Администрация“ в Университета за Национално и Световно Стопанство, гр. София през 2010 г. Професионалната си кариера започва през 1998 г. като работи последователно към Столична община, ДФ „Земеделие“, МОСВ и др. В Институт за гората – БАН започва работа през 2020 г. като асистент към секция „Горска екология“, а през 2021 г. е избран за главен асистент, като изпълнява тази длъжност до настоящия момент. През 2020 г. придобива ОНС „Доктор“ в Лесотехнически университет по научна специалност „Организация и управление на производството (Горско стопанство и Горска индустрия)“ след защита на дисертационен труд на тема: „Проучване на възможностите и перспективите за развитие на кредитните кооперации в България“ (Диплома № ЛТУ-ОНС-2020-131/09.09.2020 г.). В периода 2016-2025 г. гл. ас. д-р Тодор Стоянов провежда няколко краткосрочни научни мисии и професионални квалификации, вкл. по COST Акции, което оценявам като съществен елемент за повишаване на професионалната му квалификация.

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с минималните изисквания, съгласно Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Институт за гората – БАН

Представените документи и материали по конкурса са в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане, Правилника на БАН за

условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности и Правилника на Институт за гората при БАН. Оценките по съответните групи показатели в представената от кандидата Справка-самооценка са подкрепени с необходимия доказателствен материал и са посочени коректно. Според справката за минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „Доцент“, гл. ас. д-р Тодор Стоянов покрива напълно и в някои случаи надхвърля многократно необходимия брой точки за петте групи показатели (А, В, Г, Д и Е), а именно сумата от точките е общо 1290.62, при изискуем минимум от 500 точки. Превишението е най-голямо при група Д, следвано от групи Е, В и Г. Във връзка с изпълнение на допълнителните изисквания към Правилника, приети от НС на ИГ-БАН, кандидатът е представил информация, свързана с рецензентска дейност.

3. Общо описание на представените материали

В обобщения списък на научната продукция на кандидата са посочени общо 22 броя научни труда за участие в конкурса, разпределени както следва: 10 броя от статиите са представени като хабилитационен труд (категория В), 1 брой в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и 7 броя статии и доклади в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове. Представена е 1 бр. публикувана монография, 2 бр. студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове и 1 бр. публикувана глава от колективна монография. Седем от статиите са публикувани в списания с Impact Factor: Forest Policy and Economics; Trees, Forests and People; Scientific data; Economic alternatives; Forestry Ideas и Ecologia Balkanica. Представени са общо 40 бр. положителни цитирания на научните трудове на кандидата в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. В допълнение кандидатът е представил информация за ръководство на 2 бр. национални научни или образователни проекти, както и участие в 5 бр. национални и 4 бр. международни научни или образователни проекти.

4. Основни направления в изследователската работа на кандидата и най-важните научни и научно-приложни приноси

Основната част от научните и научно-приложните приноси в представените за участие в конкурса научни публикации са свързани с придобиване на нови и/или обогатяване на съществуващи научни знания, обобщени в следните направления:

1. Управление и оценка на риска от горски пожари;
2. Влияние на пожарите и лесовъдските мероприятия върху почвите, възстановяването на горските екосистеми и тяхната устойчивост;
3. Икономически аспекти на горското стопанство – кръгова икономика, европейска и национална горска политика, горски кооперации и горски ресурси.

Приемам така дефинираните от кандидата приноси, като акцентирам върху тези, които считам, че имат по-съществено отношение към научната специалност, по която е обявен конкурса:

- Извършен е цялостен и системен сравнителен анализ на българското и европейското законодателство и политики, свързани с управлението на горските пожари, като са идентифицирани структурни дефицити, противоречия и пропуски, ограничаващи ефективността на съществуващата нормативна рамка.
- Обоснована е концепцията за разглеждане на горските пожари като системен социално-екологичен риск, обусловен от взаимодействието между климатични, екологични и антропогенни фактори, което налага преход от реактивно към превантивно управление.
- Доказано е, че съвременните тенденции в Европа се характеризират с увеличаване на честотата и интензитета на горските пожари, което изисква интегриране на пожарния риск в секторни политики (горско стопанство, земеделие, регионално развитие, климатична адаптация).
- Разширена е теоретичната рамка на кръговата биоикономика чрез включване на недървесните горски продукти като съществен елемент за създаване на добавена стойност и устойчиво развитие на селските райони.
- Разработена е оригинална методика за оценка на риска от горски пожари на различни териториални нива (защитени зони, горскостопански единици, отдели и подотдели), базирана на система от 29 индикатора, групирани в пет основни категории, което повишава точността и обективността на оценката.
- Създаден е иновативен риск-регистър на факторите за възникване на горски пожари, осигуряващ структурирано събиране, обработка и обмен на данни в условията на междуинституционално сътрудничество.
- Разработен е интегриран количествен индекс за оценка на пожарния риск, позволяващ стандартизирана класификация и сравнимост на резултатите между различни териториални единици.
- Разработен е методически подход за създаване на карти на риска от горски пожари, приложими в управленската практика и подпомагащи процеса на вземане на решения.
- Доказана е практическата приложимост на разработените методики чрез тяхното внедряване и апробиране в конкретни територии – ТП ДГС „Ботевград“ и Национален парк „Пирин“.
- Установено е съществено разминаване между резултатите от националната методика за оценка на риска и тези, използвани в горскостопанските планове, което доказва необходимостта от усъвършенстване на съществуващите подходи и индикатори.
- Разработени са практически насоки за подобряване на превенцията на горските пожари, включително чрез оптимизиране на мониторинга, ранното предупреждение и управлението на горивната маса.

- Предложени са конкретни законодателни и управленски мерки за повишаване на ефективността на системата за превенция и контрол на горските пожари в България.
- Установен е дългосрочен спад в добива и икономическата значимост на недървесните горски продукти в България, като са идентифицирани неизползвани ресурси и възможности за тяхното устойчиво включване в биоикономиката.

5. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата

Справката с откритите положителни цитирания на гл. ас. д-р Т. Стоянов показва, че са открити 40 позовавания на публикации с негово съавторство в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. Общият брой точки на кандидата за категория Д е 580 и надхвърля многократно изискуемия минимум от 100 т. за тази група показатели. Посочената цитируемост на публикациите потвърждава актуалността и значението на научните изследвания, проведени от/или с участието на кандидата по конкурса.

6. Участие в научни проекти

В представената „Справка-самооценка за наукометрични показатели” (категория Е) гл. ас. д-р Тодор Стоянов е посочил ръководство на 2 бр. национални научни или образователни проекти (ФНИ), както и участието си в 5 бр. проекти с национално финансиране (ФНИ, ОП „Околна среда“) и 4 бр. проекти с международно финансиране. Това показва, че кандидатът притежава капацитет за разработване и изпълнение на проекти и е търсен експерт за работа в национални и международни научни колективи.

7. Учебно-преподавателска дейност (ръководител/консултант на докторанти, обучение на студенти и др.)

Кандидатът не е представил документи за осъществена учебно-преподавателска и обучителна дейност.

8. Оценка на личния принос на кандидата

Личният принос на гл. ас. д-р Тодор Стоянов в представената научна продукция е ясно открит в самостоятелните му публикации (общо 10 бр.) и тези, на които е водещ автор (общо 3 бр.). Считаю, че в останалите съвместни публикации приносът на кандидата е равностоен и значителен, и приемаю, че фундаменталните и научно-приложни постижения са лично негово дело.

9. Критични бележки и препоръки

Нямам съществени критични бележки към научните трудове на кандидата, представени по настоящия конкурс. Материалите са подготвени коректно и са издържани в научно и техническо отношение, с изключение на някои неточности от редакционно естество. Позволявам си да препоръчам на кандидата да акцентира върху самостоятелни разработки и да публикува постигнатите резултати в реферирани научни издания с Impact Factor и SJR Index, което би допринесло за по-широко познаване и съответно цитиране на резултатите от научните му изследвания.

10. Лични впечатления

Познавам д-р Т. Стоянов от постъпването му на работат в Институт за гората – БАН и имам добри впечатления от неговата научна работа и от представянето му на различни научни форуми. Оценявам високо професионалните му качества при изпълнение на поетите ангажименти, уменията му за екипна и самостоятелна работа по различни научни и научно-приложни разработки.

11. Заключение

Кандидатът гл. ас. д-р Тодор Стоянов покрива задължителните условия и наукометрични показатели за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в Институт за гората при БАН, което е видно от представените документи, съпътстващите материали и изготвените наукометрични справки. Във връзка с посоченото по-горе, предлагам гл. ас. д-р **Тодор Николов Стоянов** да бъде избран за „Доцент“ по професионално направление 6.5. „Горско стопанство“, научна специалност „Лесомелиорации, защита на горите и специални ползвания в горите“, в Институт за гората – БАН.

Дата: 08.06.2026 г.

Член на НЖ:

/доц. д-р М. Глушкова/